

BEZROBOCIE OSÓB DO 25 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM W 2013 ROKU

OPRACOWANIE:
Wydział Badań i Analiz

Szczecin 2014 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej	4
2. Aktywność ekonomiczna ludności Polski wg BAEL GUS	5
3. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia w Polsce	8
4. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim	8
5. Bilans osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim	10
6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim	13
7. Osoby bezrobotne do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą w województwie zachodniopomorskim	14
8. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim	15
9. Struktura osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki według zawodów i specjalności w województwie zachodniopomorskim	19
Podsumowanie	20

Wstęp

Bezrobocie wśród młodzieży stanowi jeden z poważniejszych problemów zarówno w Polsce jak i w większości krajów Unii Europejskiej. Problem bezrobocia w tej grupie osób może w przyszłości generować negatywne skutki w sferze społecznej, gospodarczej i demograficznej. Wysokie bezrobocie wśród osób poniżej 25 roku życia może doprowadzić do marginalizacji tej grupy społecznej, zniechęcenia do dalszej aktywności zawodowej, frustracji, a nawet patologii społecznych, jednak przede wszystkim może spowodować wykluczenie setek tysięcy osób zdolnych do pracy z procesów zatrudnienia. Sytuacja w jakiej znajdują się młodzi, zwłaszcza tuż po ukończeniu szkoły niejednokrotnie ich przerasta, zaś napotkane trudności w poszukiwaniu odpowiedniej pracy, zniechęcają do dalszej aktywności, co powoduje, że wielu młodych ludzi start w życie zawodowe rozpoczyna od rejestracji w urzędzie pracy. Podstawowymi czynnikami wpływającymi na bezrobocie wśród młodzieży są: wysoki poziom bezrobocia ogólnego, brak doświadczenia zawodowego oraz niedostosowanie kwalifikacji i umiejętności odpowiadającym potrzebom pracodawców, a także nieumiejętność poruszania się po rynku pracy. Aby walczyć z bezrobociem najmłodszych uczestników rynku pracy, opracowywane są specjalne projekty, a także programy skierowane do młodzieży, które mają zwiększyć ich szanse na zatrudnienie. Bezrobotni do 25 roku życia należą do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewidziane są specjalne instrumenty i usługi dążące do aktywizacji tej grupy osób, w szczególności są to:

- staże,
- szkolenia,
- środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- stypendia z tytułu kontynuacji nauki,
- prace interwencyjne,
- roboty publiczne.

Poprawa sytuacji młodych ludzi na rynku pracy jest ściśle powiązana z poprawą koniunktury gospodarczej, a rynek pracy młodzieży jest integralną częścią ogólnego rynku pracy. Oznacza to, że wzrost bezrobocia ogólnego powoduje proporcjonalny wzrost bezrobocia wśród młodzieży natomiast odpowiednio prowadzone działania z zakresu polityki państwa mogą wpłynąć na przyrost liczby miejsc pracy, co daje gwarancję zatrudnienia dla wszystkich grup społecznych także dla uczniów, studentów i absolwentów oraz osób posiadających niewielkie doświadczenie i umiejętności zawodowe.

Niniejsze opracowanie zawiera informacje dotyczące bezrobocia wśród młodzieży do 25 roku życia, ale również przedstawia sytuację osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki oraz bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia. Wykorzystane informacje statystyczne zostały opracowane na podstawie danych uzyskanych z Europejskiego Urzędu Statystycznego – Eurostat, Głównego Urzędu Statystycznego oraz sprawozdań o rynku pracy MPiPS-01 wraz z załącznikami 1 i 3.

1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej

W grudniu 2013 roku stopa bezrobocia wśród osób poniżej 25 roku życia według Eurostat wyniosła 23,5% w krajach znajdujących się w strefie euro (EA18) oraz 23,0% w 28 krajach Unii Europejskiej (EU28) czyli mniej niż rok wcześniej. Najniższą stopę bezrobocia dla analizowanej grupy wśród krajów należących do UE zaobserwowano w Niemczech (7,8%), z kolei najwyższą notowano w Grecji (58,3%), Hiszpanii (54,2%).

Tabela 1. Stopa bezrobocia ogółem oraz w grupie do 25 roku życia wg krajów na koniec 2012 i 2013 roku (15.04.2014 r.)

Kraj/obszar	Stopa bezrobocia w grudniu 2012 r. (%)	Stopa bezrobocia w grudniu 2013 r. (%)	Zmiana (pkt proc.)	Stopa bezrobocia w grupie osób do 25 roku życia w grudniu 2012 r. (%)	Stopa bezrobocia w grupie osób do 25 roku życia w grudniu 2013 r. (%)	Zmiana (pkt proc.)
EU28	10,8	10,7	-0,1	23,6	23,0	-0,6
EA18	11,8	11,9	0,1	23,9	23,5	-0,4
Belgia	8,3	8,4	0,1	22,6	23,8	1,2
Bułgaria	12,5	13,2	0,7	28,4	28,2	-0,2
Czechy	7,1	6,7	-0,4	19,4	18,7	-0,7
Dania	7,3	7,1	-0,2	13,3	13,6	0,3
Niemcy	5,4	5,2	-0,2	7,8	7,8	0,0
Estonia	9,4	8,7	-0,7	18,8	19,1	0,3
Irlandia	14,0	12,0	-2,0	28,6	25,6	-3,0
Grecja	26,3	27,5	1,2	58,1	58,3	0,2
Hiszpania	26,3	25,8	-0,5	55,6	54,2	-1,4
Francja	10,3	10,2	-0,1	26,1	23,7	-2,4
Chorwacja	18,0	17,3	-0,7	50,5	48,8	-1,7
Włochy	11,5	12,7	1,2	37,5	41,7	4,2
Cypr	13,9	16,9	3,0	32,3	40,5	8,2
Łotwa	13,8	11,6	-2,2	23,9	23,8	-0,1
Litwa	13,0	10,9	-2,1	24,2	20,5	-3,7
Luksemburg	5,4	6,1	0,7	18,4	17,4	-1,0
Węgry	11,0	8,8	-2,2	28,1	24,4	-3,7
Malta	6,4	6,8	0,4	13,7	13,9	0,2
Niderlandy	5,8	7,0	1,2	10,0	11,3	1,3
Austria	4,7	5,0	0,3	8,9	10,1	1,2
Polska	10,4	9,9	-0,5	27,6	27,0	-0,6
Portugalia	17,3	15,3	-2,0	39,0	34,3	-4,7
Rumunia	7,1	7,3	0,2	22,4	24,1	1,7
Słowenia	9,8	9,8	0,0	23,3	20,0	-3,3
Słowacja	14,4	14,1	-0,3	35,0	33,3	-1,7
Finlandia	7,9	8,3	0,4	19,6	19,9	0,3
Szwecja	8,1	8,0	-0,1	24,3	22,6	-1,7
Wielka Brytania	7,7	7,1	-0,6	21,1	19,7	-1,4
Islandia	5,7	5,5	-0,2	11,6	10,6	-1,0
Norwegia	3,6	3,6	0,0	9,5	9,6	0,1
Turcja	8,5	8,5	0,0	16,8	16,0	-0,8
USA	7,9	6,7	-1,2	16,6	13,5	-3,1
Japonia	4,3	3,7	-0,6	7,3	6,1	-1,2

EU 28 - kraje znajdujące się w Unii Europejskiej, EA 18 - kraje znajdujące się w strefie euro (Unia Gospodarcza i Walutowa)

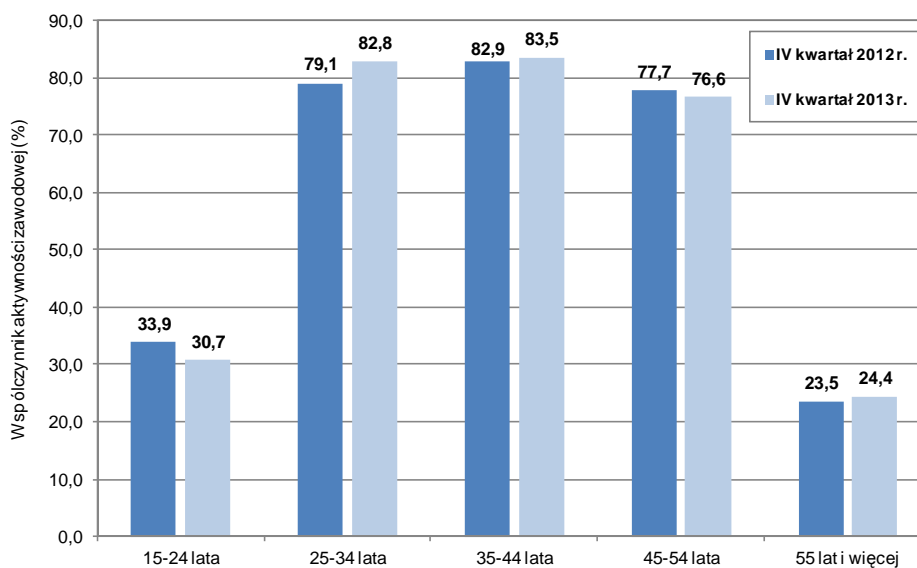
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych Eurostat.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Znaczny wzrost bezrobocia w grupie bezrobotnych poniżej 25 roku życia wśród krajów UE zaobserwowano na Cyprze, o 8,2 pkt proc. i we Włoszech, o 4,2 pkt proc. W większości krajów zrzeszonych w UE w ciągu ostatnich 12 miesięcy notowano spadek bezrobocia wśród osób do 25 roku życia, największy w Portugalii, o 4,7 pkt proc. Według Eurostat w Polsce stopa bezrobocia w grupie najmłodszych bezrobotnych w grudniu 2013 roku wyniosła 27,0% i była o 0,6 pkt proc. niższa niż na koniec 2012 roku.

2. Aktywność ekonomiczna ludności Polski wg BAEL GUS

Zgodnie z wynikami reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), w IV kwartale 2013 roku, współczynnik aktywności zawodowej¹ ludności w województwie zachodniopomorskim kształtował się na poziomie 53,8% wobec 52,7% w analogicznym okresie ubiegłego roku². Analizowany wskaźnik różnił się w poszczególnych grupach wiekowych, dla zbiorowości w wieku 15 – 24 lata w IV kwartale 2013 roku wyniósł 30,7% tj. 3,2 pkt proc. mniej niż przed rokiem. Największą aktywność zawodową w badanym okresie wykazywały osoby w wieku 35 – 44 lata tj. 83,5%, tj. o 0,6 pkt proc. więcej niż rok wcześniej.

Wykres 1. Współczynnik aktywności zawodowej (%) według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2012 i 2013 roku

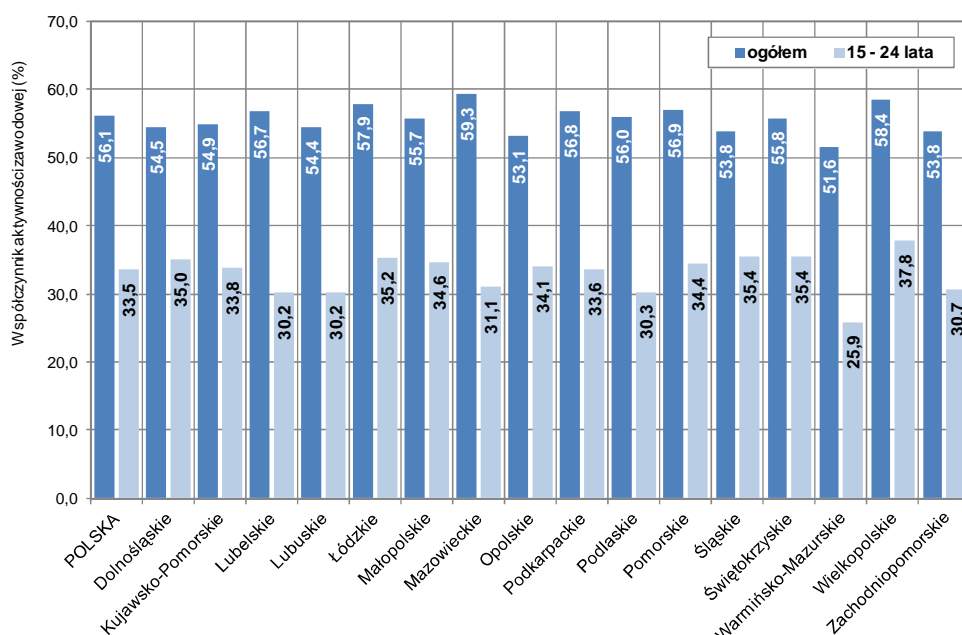
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

Z wykresu 2 wynika, że współczynnik aktywności zawodowej ludności w Polsce w IV kwartale 2013 roku kształtował się na poziomie 56,1%, z kolei w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 33,5%. W zbiorze województw najniższy odsetek aktywnych zawodowo osób do 25 roku życia notowano w województwie warmińsko – mazurskim tj. 25,9%. Największą aktywność zawodową wykazywali młodzi mieszkańcy województwa wielkopolskiego (37,8%), a następnie śląskiego i świętokrzyskiego (po 35,4%).

¹ Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

² „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2013 r.”, Urząd Statystyczny w Szczecinie; OPRACOWANIA SYGNALNE; Szczecin, marzec 2013.

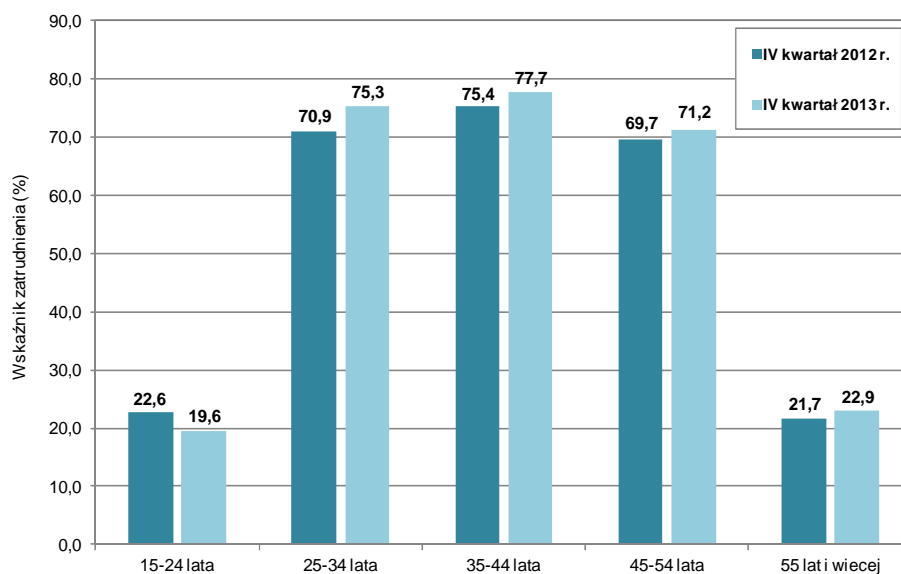
Wykres 2. Współczynnik aktywności zawodowej (%) ludności ogółem oraz w wieku 15-24 lata w województwach w IV kwartale 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

Kolejnym miernikiem sytuacji na rynku pracy wyliczonym w przypadku Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności jest wskaźnik zatrudnienia³, który w IV kwartale 2013 roku wśród ogółu badanych w województwie zachodniopomorskim wyniósł 48,7% wobec 46,6% przed rokiem. Wskaźnik zatrudnienia w grupie osób w wieku 15 – 24 lata kształtował się na poziomie 19,6% tj. 3 pkt proc. mniej niż w roku ubiegłym. Najwyższy odsetek pracujących znajdował się w przedziale wiekowym 35 – 44 lata tj. 77,7% wobec 75,4% w IV kwartale 2012 roku.

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia (%) według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2012 i 2013 roku

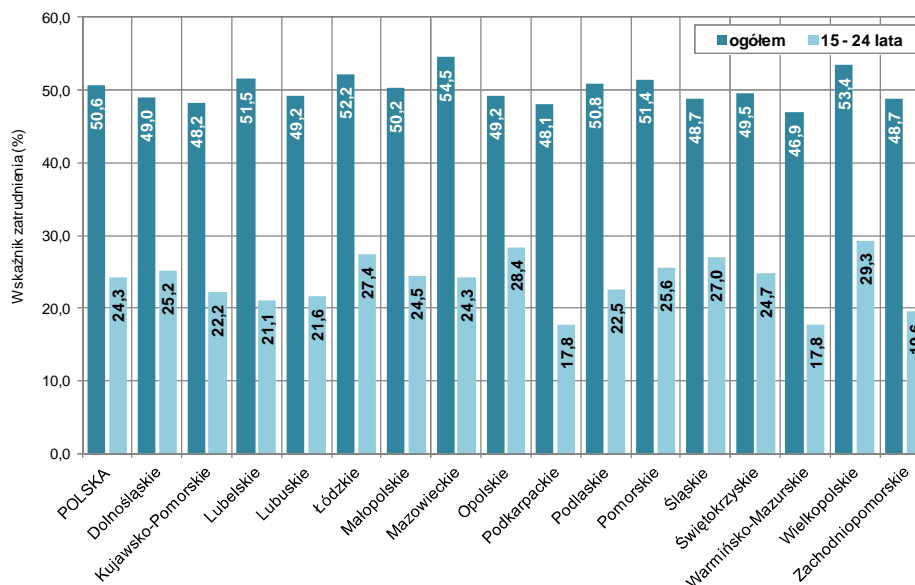

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

³ Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Z danych zaprezentowanych na wykresie 4 wynika, że wskaźnik zatrudnienia w Polsce w IV kwartale 2013 roku wyniósł 50,6% wobec 24,3% w grupie osób w wieku 15 – 24 lata. Najniższy udział pracujących do 25 roku życia w ogólnej liczbie ludności w tym wieku notowano w województwach podkarpackim i warmińsko – mazurskim, po 17,8% i zachodniopomorskim – 19,6%.

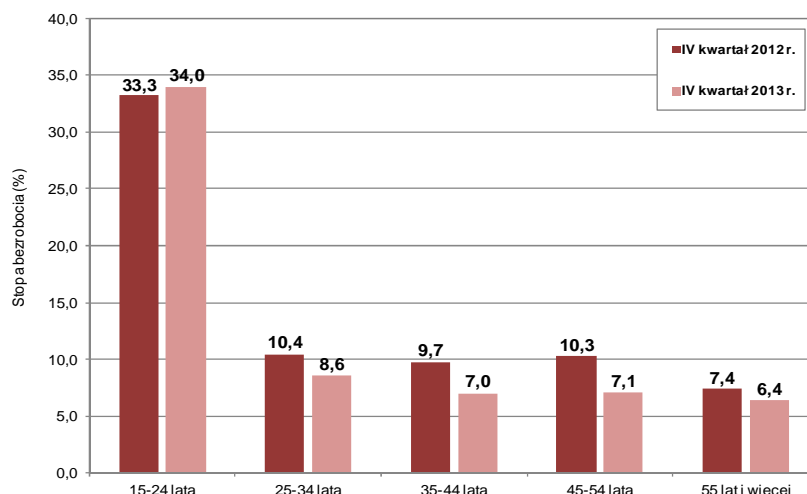
Wykres 4. Wskaźnik zatrudnienia (%) ludności ogółem oraz w wieku 15-24 lata w województwach w IV kwartale 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

Z badania BAEL GUS, realizowanego w IV kwartale 2013 roku, wynika, że w województwie zachodniopomorskim najwyższą stopę bezrobocia⁴ odnotowano w grupie osób w wieku 15 – 24 lata tj. 34,0% wobec 33,3% w IV kwartale 2012 roku. W pozostałych grupach wiekowych stopa bezrobocia kształtowała się na zbliżonym poziomie od 6,4% do 8,6%. W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrost stopy bezrobocia zaobserwowano jedynie wśród osób w wieku 15 – 24 lata, o 0,7 pkt proc.

Wykres 5. Stopa bezrobocia (%) według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2012 i 2013 roku

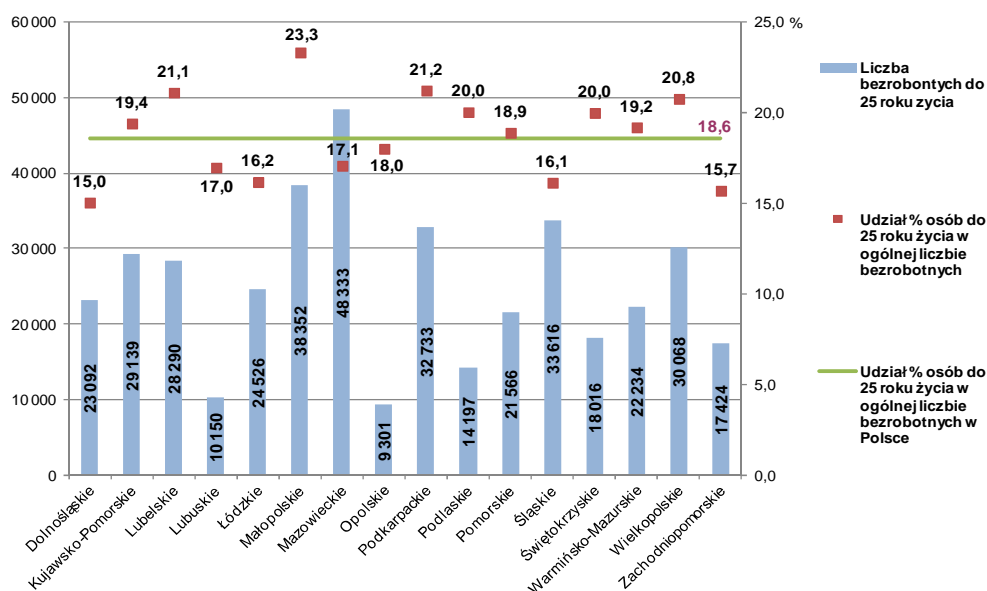
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

⁴ Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii. Liczona według metodologii BAEL GUS.

3. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia w Polsce

Na koniec grudnia 2013 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w Polsce znajdowało się 401 tys. osób do 25 roku życia wobec 424,2 tys. w analogicznym okresie ubiegłego roku (spadek o 5,5%). Analizowana grupa stanowiła 18,6% wszystkich bezrobotnych tj. 1,3 pkt proc. mniej niż przed rokiem. Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych było w województwie mazowieckim – 48,3 tys. osób, a najmniej w województwie opolskim – 9,3 tys. osób. Odsetek osób z badanej grupy wśród bezrobotnych jest różnorodny. W siedmiu województwach był on niższy niż w Polsce, także w województwie zachodniopomorskim, gdzie na koniec 2013 roku kształtował się na poziomie 15,7%. Najmniejszy udział bezrobotnych do 25 roku życia odnotowano na Dolnym Śląsku – 15,0%, z kolei największy zaobserwowano w województwie małopolskim tj. 23,3%.

Wykres 6. Liczba oraz udział procentowy osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwach – stan na koniec grudnia 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

W porównaniu ze stanem z końca 2012 roku liczba bezrobotnych do 25 roku życia w ciągu 12 miesięcy zmniejszyła się w 15 województwach, od 2,4% w województwach mazowieckim i podlaskim do 10,6% w województwie wielkopolskim. W województwie świętokrzyskim liczba bezrobotnych do 25 roku życia nie zmieniła się.

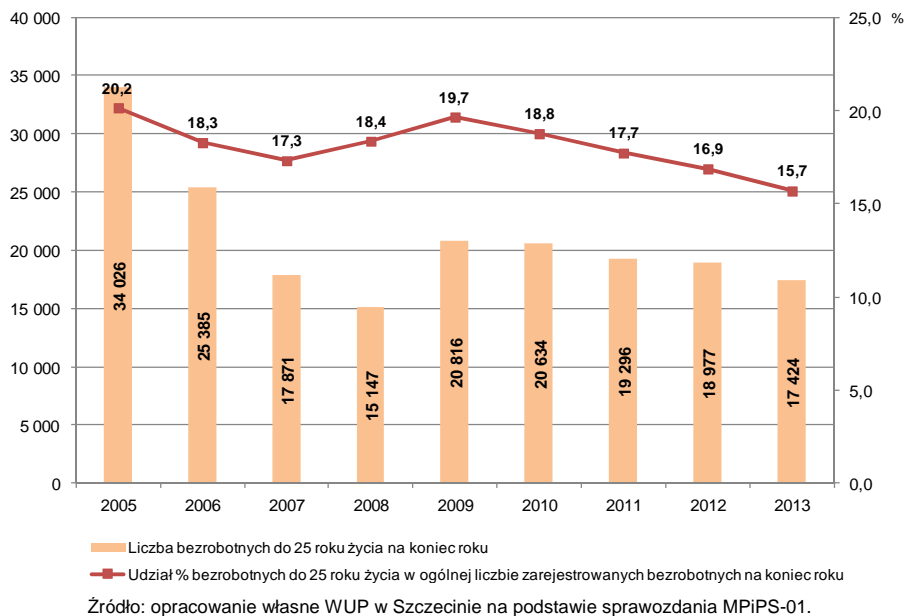
4. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 2005 roku kategoria osób do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim liczyła ponad 34 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 20,2% (najwięcej w ciągu ostatnich lat). Najniższą liczbę osób pozostających bez pracy w tej kategorii odnotowano w 2008 roku (15,1 tys. bezrobotnych). Na koniec 2013 roku w grupie bezrobotnych do 25 roku życia znajdowało się 17,4 tys. osób, a w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek

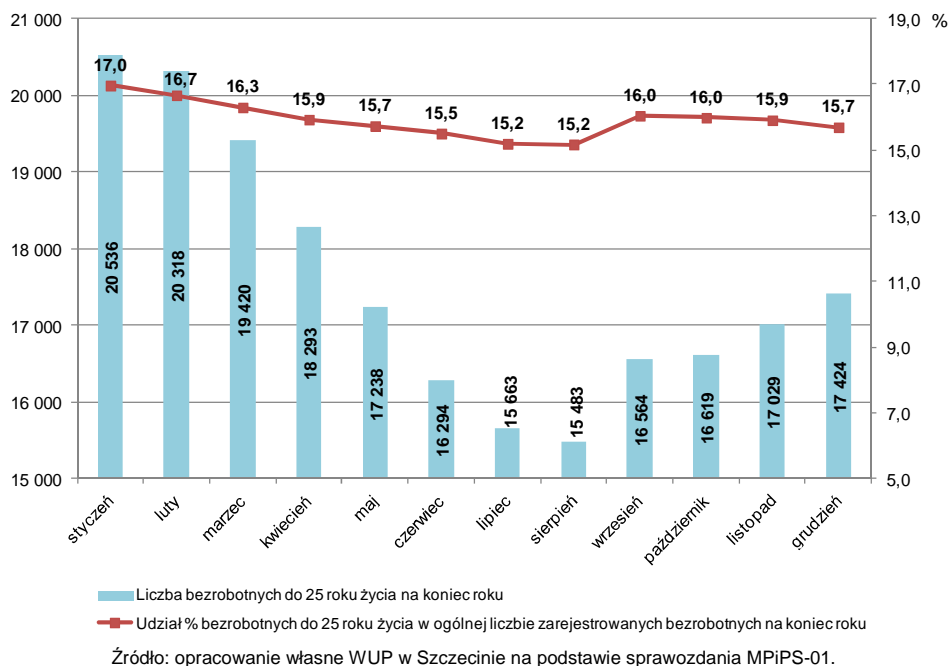
o ponad 1,5 tys. osób. Tendencja spadkowa liczby młodych bezrobotnych zauważalna jest od 2009 roku, podobnie jak udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych (z 19,7% na koniec 2009 roku do 15,7% na koniec 2013 roku).

Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia i ich udział proc. w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w woj. zachodniopomorskim w latach 2005 - 2013

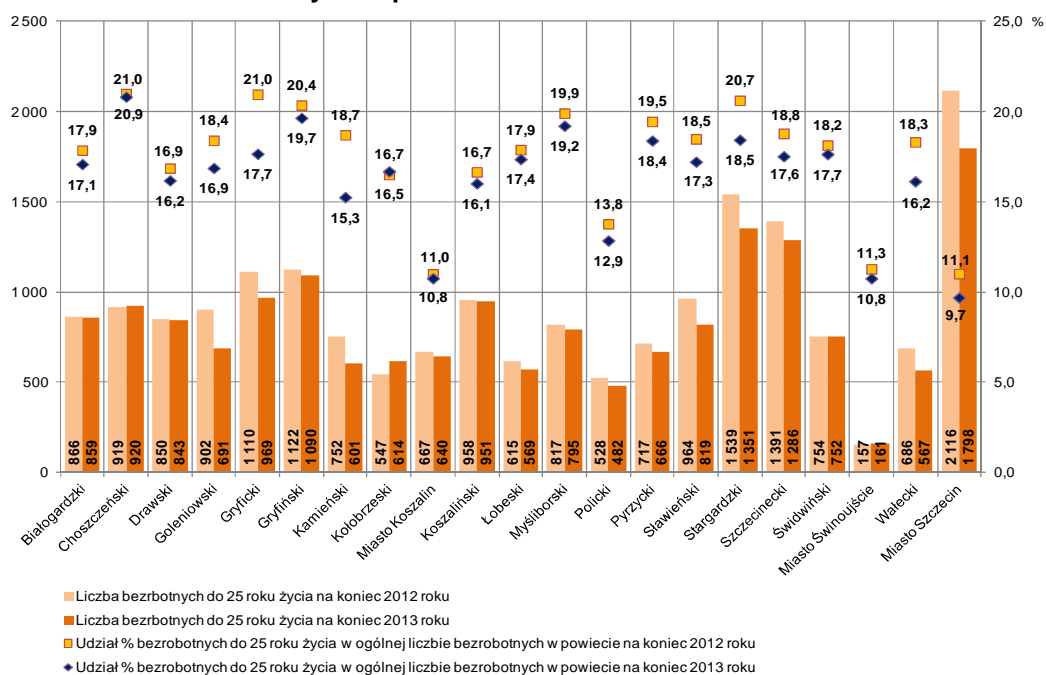
Na koniec stycznia 2013 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy występowało 20,5 tys. osób do 25 roku życia, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 17%. Najmniejszą liczbę osób z tej kategorii notowano w sierpniu (15,5 tys. bezrobotnych, udział 15,2%), w okresie sezonowego spadku bezrobocia.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w woj. zachodniopomorskim według miesiący w 2013 roku

Według stanu na koniec 2013 roku udział osób bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wyniósł 15,7% tj. 1,2 pkt proc. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2013 roku znajdowało się w ewidencji Urzędu Pracy w Szczecinie – 1,8 tys. wobec 2,1 tys. przed rokiem. Ponad tysiąc młodych bezrobotnych znajdowało się także w rejestrach Urzędów Pracy w Stargardzie Szczecińskim, Szczecinku i Gryfinie. Zdecydowanie mniej bezrobotnych z analizowanej kategorii ewidencjonowano w Urzędzie Pracy w Świnoujściu – 161 osób.

Wykres 9. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia oraz ich udział proc. w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

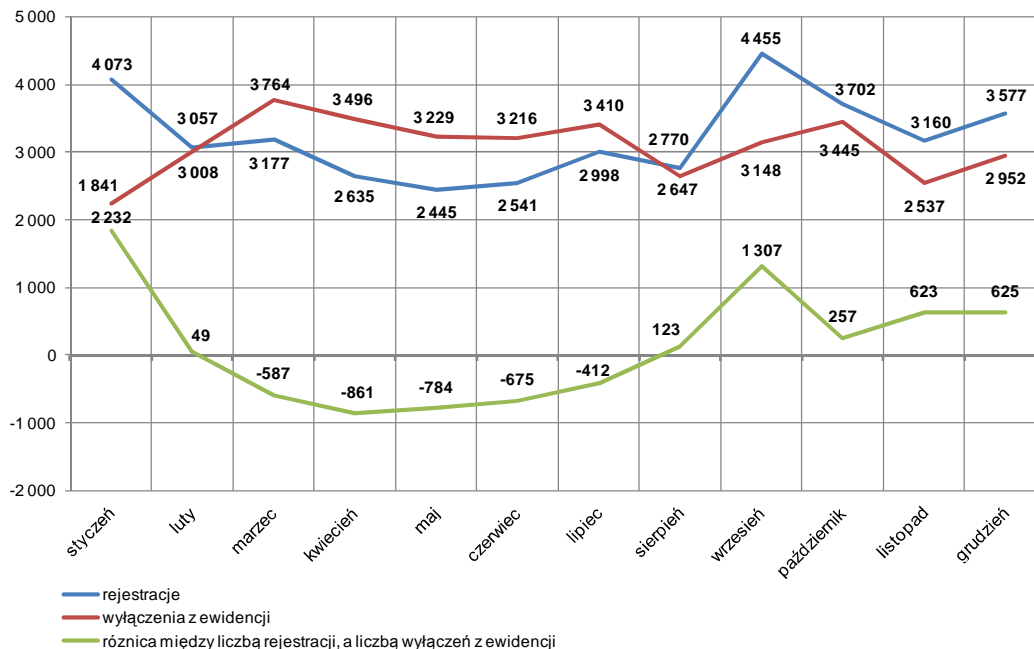
Najwyższy udział bezrobotnych z analizowanej kategorii na koniec 2013 roku odnotowano w powiecie choszczeńskim – 20,9%, z kolei najniższy w miastach na prawach powiatu: Szczecin – 9,7%, Koszalin – 10,8%, Świnoujście – 10,8%. W porównaniu z końcem 2012 roku wzrost udziału analizowanej grupy wśród wszystkich bezrobotnych notowano jedynie w powiecie kołobrzeskim, o 0,2 pkt proc. Spadki w udziale bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie w ciągu 12 miesięcy wyniosły od 0,1 pkt proc. w powiecie choszczeńskim do 3,4 pkt proc. w powiecie kamieńskim.

5. Bilans osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

W ciągu 2013 roku do ewidencji powiatowych urzędów pracy włączono 38,6 tys. osób do 25 roku życia, podczas gdy w tym czasie wyłączono z ewidencji 37,1 tys. młodych osób czyli w analizowanym okresie zarejestrowano o 1,5 tys. osób więcej niż wyrejestrowano. Zdecydowaną przewagą rejestracji notowano w miesiącach jesienno – zimowych (sezonowość na rynku pracy),

z maksimum we wrześniu (ponad 4,4 tys. osób). Odwrotną sytuację obserwowano od marca do lipca, z wyraźną przewagą liczby wyłączeń w kwietniu (o ponad 800 osób).

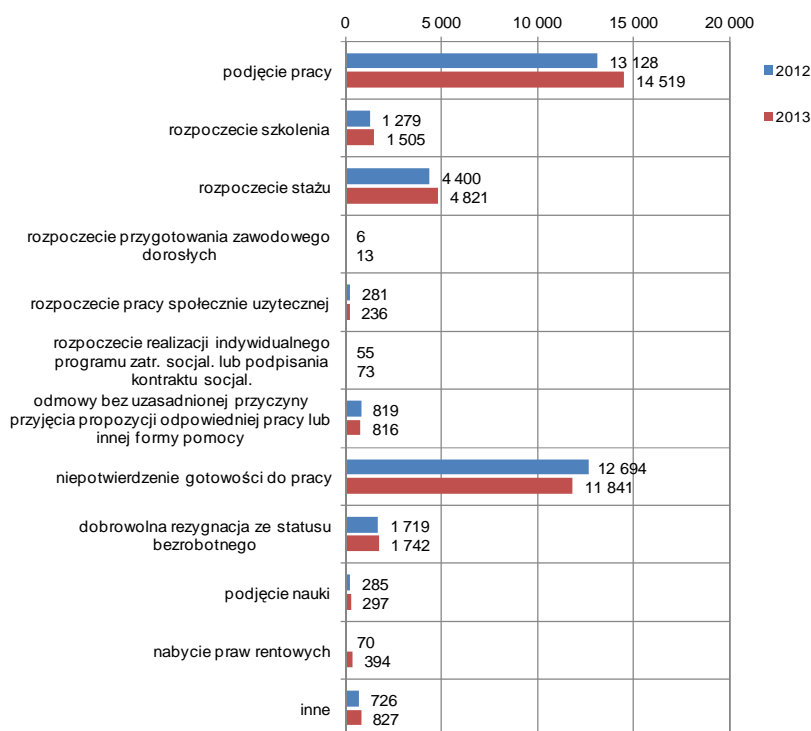
Wykres 10. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych oraz wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim według miesięcy w 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Główną przyczyną wyłączeń z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia w 2013 roku było podjęcie pracy – 14,5 tys. osób, co stanowiło 39,2% wszystkich wyłączeń (13,1 tys. tj. 37,0% w zeszłym roku). Kolejnym znaczącym powodem wyrejestrowań w analizowanej grupie było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy tj. 11,8 tys. osób (31,9%) wobec 12,7 tys. osób (35,8%) w 2012 roku. Na czas odbywania programu stażu, bądź szkoleń bezrobotni są wyłączani z rejestrów urzędów pracy. W 2013 roku program stażu rozpoczęło 4,8 tys. osób do 25 roku życia, nieznacznie więcej niż przed rokiem, kiedy na staż skierowano 4,4 tys. osób z analizowanej grupy. W 2013 roku udział wyłączeń z powodu rozpoczęcia stażu wyniósł 13,0%, a rok wcześniej 12,4%. Kolejną popularną formą aktywizacji są szkolenia, na które w 2013 roku skierowano 1,5 tys. osób tj. 4,1% wszystkich wyłączonych z ewidencji. W analizowanym roku na szkolenia skierowano 226 osób więcej niż w 2012 roku. W 2013 roku ponad 1,7 tys. osób do 25 roku życia dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego, a 816 osób odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. W porównaniu z 2012 rokiem wyraźnie zwiększyła się liczba bezrobotnych do 25 roku życia wyrejestrowanych z powodu nabycia praw rentowych, z 70 do 394 osób w 2013 roku.

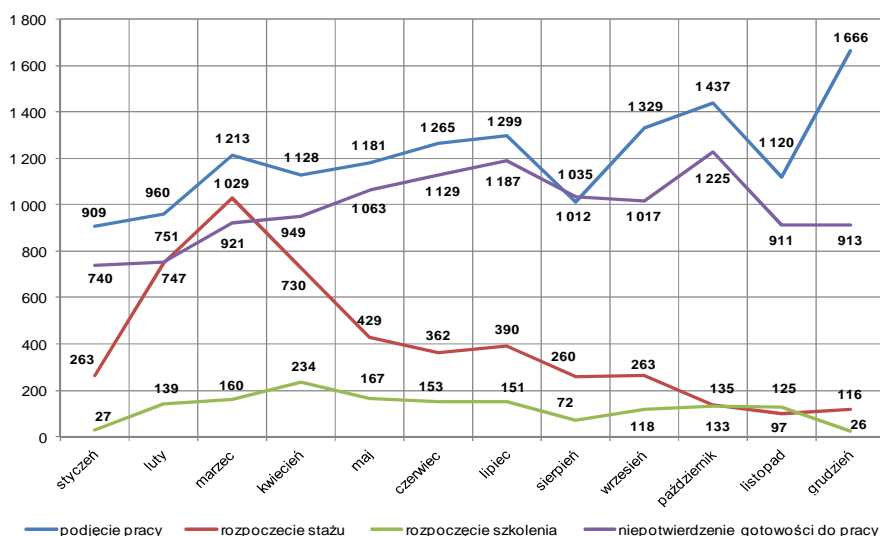
Wykres 11. Powody wyłączeń z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim w 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu z 2012 rokiem odnotowano większą liczbę wyłączeń z ewidencji osób do 25 roku życia z powodu podjęcia pracy (o blisko 1,4 tys. osób), głównie niesubsydiowanej (90,0% wszystkich podjęć pracy młodych bezrobotnych w 2013 roku). Z zaangażowanych środków finansowych w 2013 roku najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia z województwa zachodniopomorskiego podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych – 402 osoby (387 w ub. r.), 396 osób podjęło działalność gospodarczą (284 w ub. r.), 324 osoby zatrudniono w ramach robót publicznych (282 w ub. r.), 312 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (418 w ub. r.).

Wykres 12. Główne przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim według miesięcy w 2013 roku

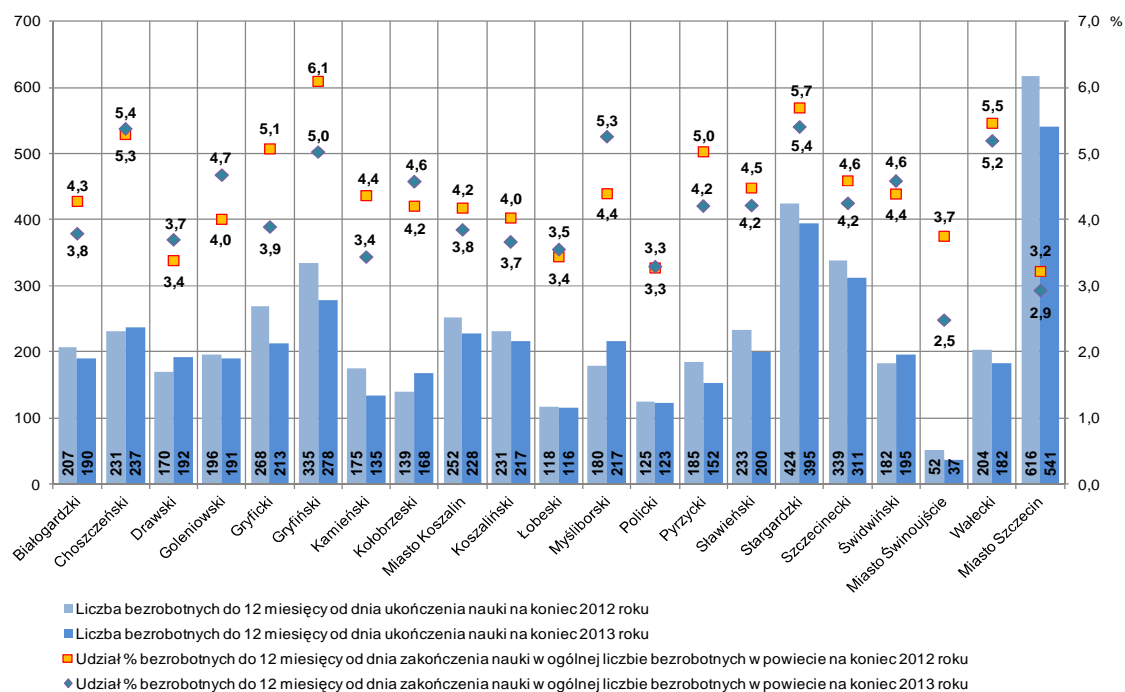

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 2013 roku na grupę bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki składało się 4,5 tys. osób wobec 4,9 tys. osób w analogicznym okresie roku ubiegłego. Osoby, które w ciągu analizowanego roku zakończyły edukację stanowiły 4,1% wszystkich bezrobotnych (4,3% przed rokiem). Na koniec 2013 roku spośród powiatów największym udziałem badanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych charakteryzowały się powiaty choszczeński i stargardzki, po 5,4%. Ponad 5% udziału zaobserwowano także w ewidencji Urzędów Pracy w Myśliborzu i Wałcu. Najmniejszy odsetek bezrobotnych z rozpatrywanej kategorii notowano w powiecie Miasto Świnoujście – 2,5% i Miasto Szczecin – 2,9%.

Wykres 13. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki oraz ich udział proc. w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W porównaniu z końcem 2012 roku największy spadek udziału osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki odnotowano w powiatach: Miasto Świnoujście (o 1,2 pkt proc.), gryfickim (o 1,2 pkt proc.), gryfińskim (o 1,1 pkt proc.). W ciągu 2013 roku największy wzrost udziału badanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych notowano w powiecie myśliborskim, o 0,9 pkt proc.

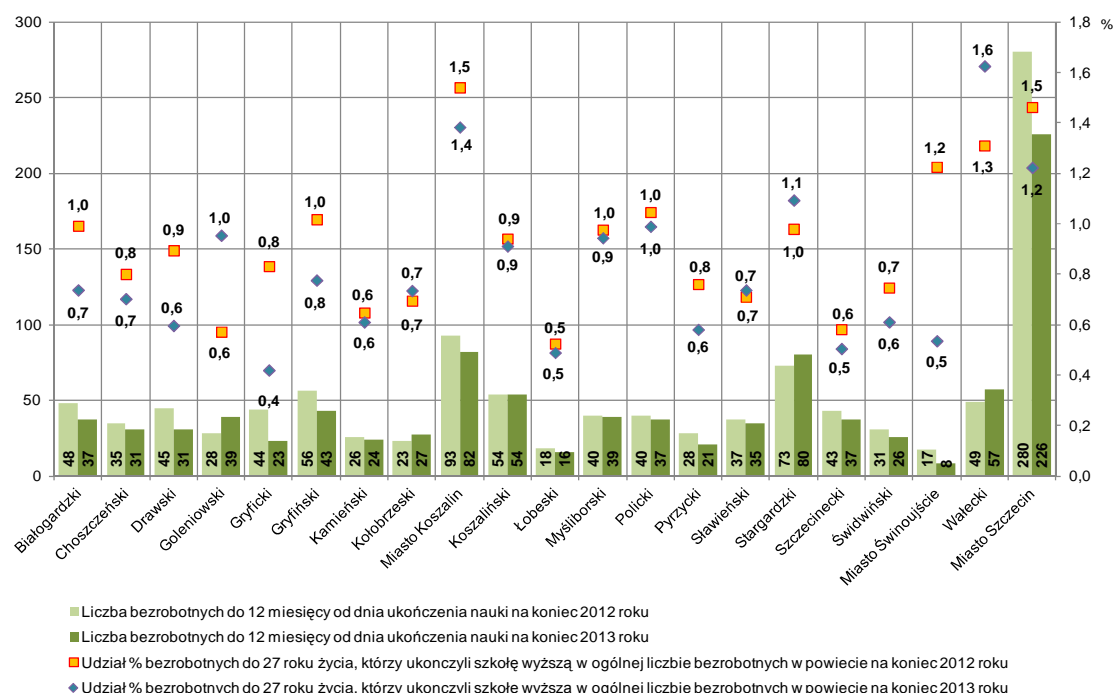
W 2013 roku do ewidencji powiatowych urzędów pracy z województwa zachodniopomorskiego włączono łącznie około 12,8 tys. osób, które niedawno zakończyły edukację wobec 12,6 tys. w 2012 roku. Pracę w analizowanym roku znalazło ponad 4,2 tys. osób z rozpatrywanej grupy wobec 3,8 tys. w 2012 roku.

W porównaniu z 2012 rokiem zauważalny jest spadek liczby zgłoszonych do urzędów pracy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej skierowanych do osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. W 2013 roku zarejestrowano 107 takich ofert wobec 165 w poprzednim roku.

7. Osoby bezrobotne do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 2013 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego znajdowały się 973 osoby do 27 roku życia, które zakończyły naukę na uczelni wyższej (w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). W porównaniu z końcem 2012 roku liczba osób w analizowanej kategorii była niższa o 135 osób. Bezrobotni z tej grupy stanowili 0,9% wszystkich bezrobotnych w województwie. Największym odsetkiem analizowanej grupy charakteryzował się powiat wałecki – 1,6%, z kolei najmniejszym powiat gryficki – 0,4%.

Wykres 14. Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia oraz ich udział proc. w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

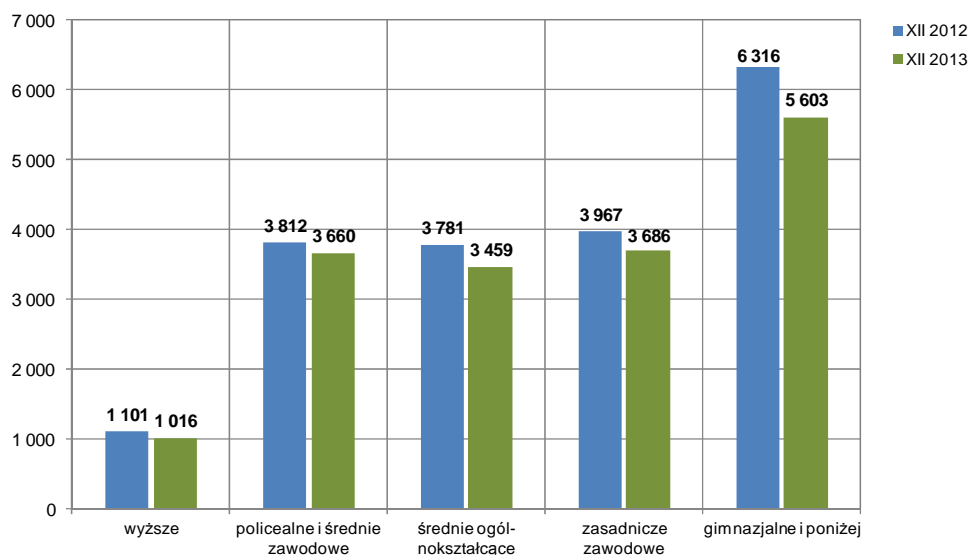
W stosunku do stanu z końca 2012 roku największy spadek udziału osób do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą notowano w powiecie Miasto Świnoujście, o 0,7 pkt proc. Wzrosty udziału zaobserwowano w powiatach goleniowskim (o 0,4 pkt proc.) i wałeckim (o 0,3 pkt proc.) i stargardzkim (o 1,1 pkt proc.)

W 2013 roku w urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim zarejestrowano 3,5 tys. osób do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą (w ciągu ostatnich 12 miesięcy), tak jak w roku wcześniejszym. W tym czasie pracę podjęło około 1,5 tys. osób z tej grupy, o 63 osoby więcej niż w 2012 roku.

8. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim

Z analizy wykresu 15 wynika, że na koniec 2013 roku spośród wszystkich bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim największa liczba osób dokumentowała wykształcenie gimnazjalne, bądź niższe – 5,6 tys. osób czyli co trzeci młody bezrobotny. Kolejna liczna grupa bezrobotnych posiadała wykształcenie zasadnicze zawodowe – 21,2%, a następnie policealne i średnie zawodowe – 21,0% oraz średnie ogólnokształcące – 19,9%. Dyplom uczelni wyższej posiadało ponad tysiąc osób do 25 roku życia, stanowiących 5,8% osób z analizowanej grupy (jak w ubiegłym roku).

Wykres 15. Bezrobotni do 25 roku życia według wykształcenia w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 i 2013 roku

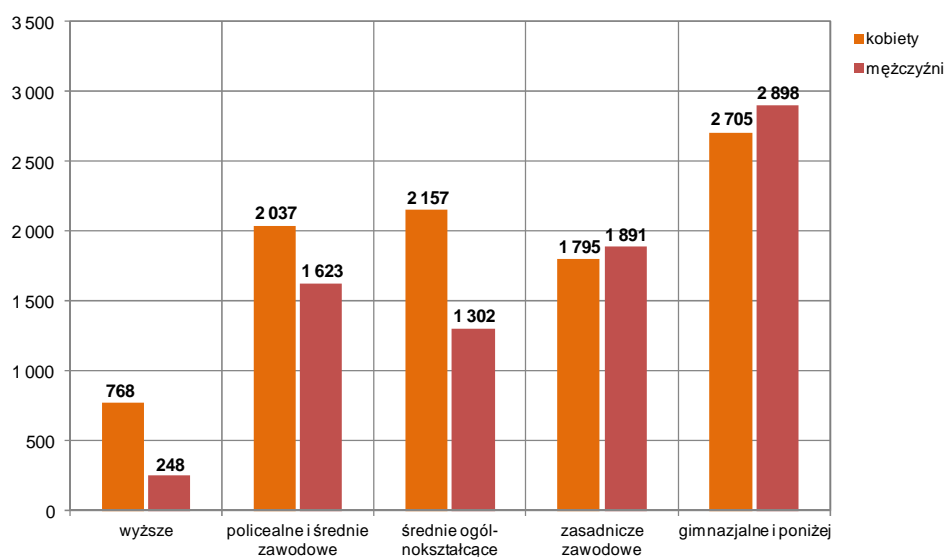

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu z danymi z końca 2012 roku spadki liczby bezrobotnych w grupie do 25 roku życia notowano na każdym z poziomów wykształcenia, od ponad 700 osób w grupie z wykształceniem gimnazjalnym i niższym do 85 osób które dokumentowały wykształcenie wyższe.

Strukturę bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia różnicuje płeć, co przedstawiono na wykresie 16. Wynika z niego, że bezrobotne kobiety z analizowanej grupy znajdujące się w ewidencji urzędów pracy na koniec 2013 roku są lepiej wykształcone od mężczyzn i przeważają w grupach z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym. Znaczna przewaga liczbowa kobiet zauważalna jest w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o ponad 850 osób).

Wykres 16. Bezrobotni do 25 roku życia według wykształcenia z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim na koniec 2013 roku

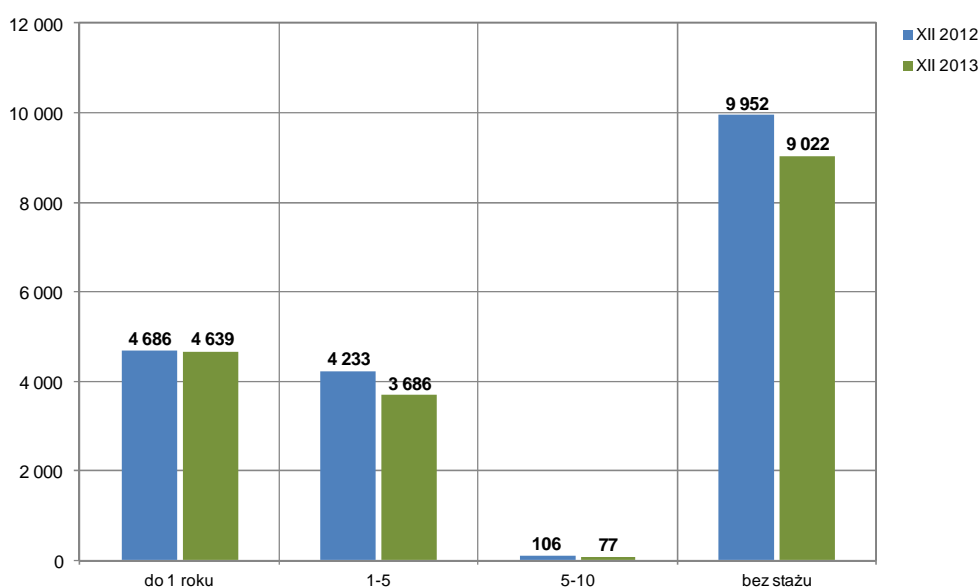

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, załącznik 1.

Na koniec 2013 roku w strukturze bezrobotnych kobiet do 25 roku życia osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe stanowiły 28,6%, a wykształcenie wyższe 8,1%. W grupie bezrobotnych mężczyzn z analizowanej grupy osoby te stanowiły odpowiednio 36,4% i 3,1%.

Na wykresie 17 zaprezentowano dane dotyczące struktury osób bezrobotnych do 25 roku życia według stażu pracy na koniec 2013 roku. Wynika z nich, że najwięcej młodych bezrobotnych nie posiadało jakiegokolwiek stażu pracy – około 9 tys. osób tj. 51,8% (52,4% na koniec zeszłego roku). Blisko co czwarty bezrobotny dokumentował roczne doświadczenie zawodowe, a 21,2% zarejestrowanych posiadało staż pracy od roku do 5 lat. Na koniec 2013 roku 77 osób do 25 roku życia przepracowało ponad 5 lat, co stanowiło 0,4% zarejestrowanych.

Wykres 17. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według stażu pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 i 2013 roku

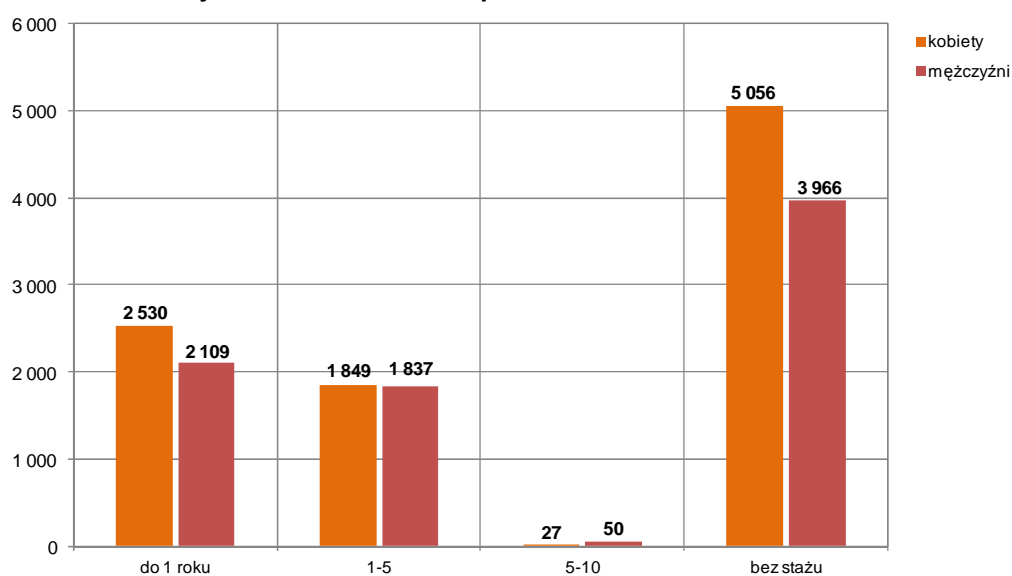
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu ze stanem sprzed 12 miesięcy w największym stopniu zmniejszyła się liczba zarejestrowanych do 25 roku życia, którzy nie posiadali stażu pracy, o 930 osób. Spadki notowano także wśród bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe, największy w grupie dokumentujących staż od roku do 5 lat, o ponad 500 osób.

Z danych umieszczonych na wykresie 18 wynika, że liczba kobiet do 25 roku życia nieposiadających stażu pracy wyraźnie przewyższa liczbę mężczyzn w tej grupie, o ponad tysiąc osób. Przewagę liczbową mężczyzn notowano jedynie wśród osób posiadających staż pracy od 5 do 10 lat. Na koniec 2013 roku większość kobiet do 25 roku życia nie miała doświadczenia na rynku pracy – 53,4%. Blisko co czwarta zarejestrowana posiadała roczny staż pracy, a najdłuższe ponad 5-letnie doświadczenie dotyczyło 0,3% kobiet z analizowanej kategorii.

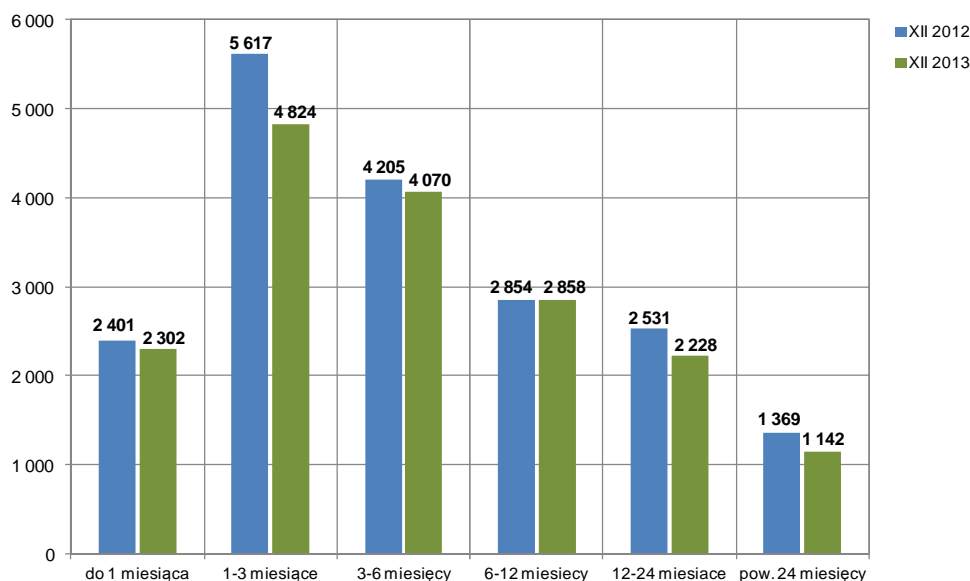
Wykres 18. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według stażu pracy z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim na koniec 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, załącznik 1.

Z wykresu 19 wynika, że na koniec 2013 roku największa liczba bezrobotnych do 25 roku życia pozostawała w ewidencji powiatowych urzędów pracy od 1 do 3 miesięcy – 4,8 tys. (27,7%), a następnie od 3 do 6 miesięcy – 4,1 tys. (23,4%). Grupa 2,3 tys. młodych bezrobotnych znajdowała się w rejestrach od miesiąca tj. 13,2%, z kolei z usług urzędów pracy od ponad dwóch lat korzystało 6,6% młodych bezrobotnych.

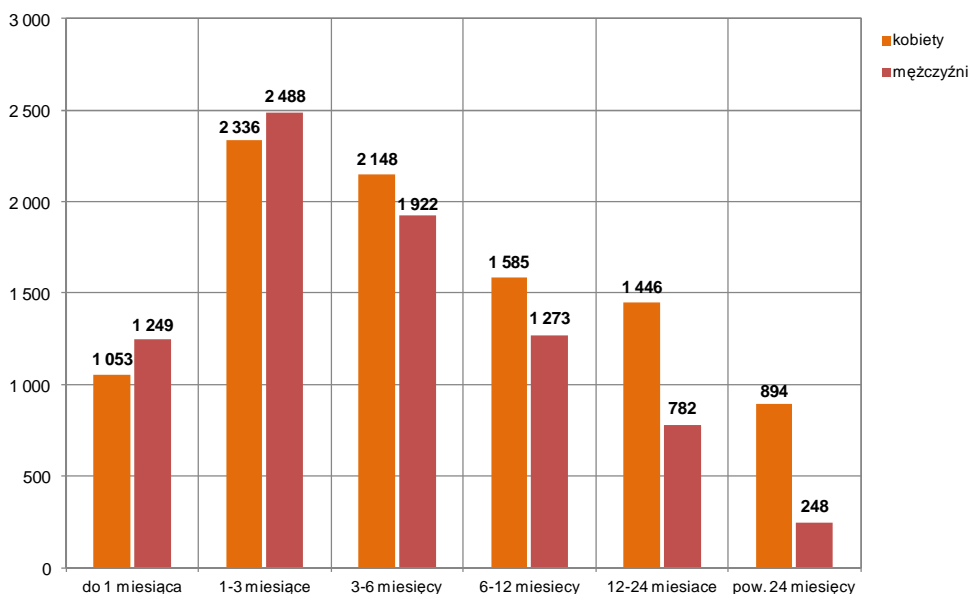
Wykres 19. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 i 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01, załącznik 1.

W ciągu 12 miesięcy o 4 osoby zwiększyła się liczba bezrobotnych do 25 roku życia znajdujących się w ewidencji urzędów pracy od 6 do 12 miesięcy. W pozostałych grupach notowano spadki liczby bezrobotnych, także w grupie oczekujących na zatrudnienie od ponad dwóch lat, o 227 osób.

Wykres 20. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według czasu pozostawania bez pracy z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim na koniec 2013 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01, załącznik 1.

W zbiorowości bezrobotnych kobiet do 25 roku życia 24,7% zarejestrowanych pozostawało w rejestrach urzędów pracy od 1 do 3 miesięcy, a 22,7% od 3 do 6 miesięcy. 9,4% młodych bezrobotnych kobiet znajdowało się w ewidencji od ponad 24 miesięcy (w grupie mężczyzn 3,1%). Z wykresu 20 wynika, że wyraźnie więcej kobiet niż mężczyzn korzysta dłużej z pomocy urzędów pracy tj. powyżej 3 miesięcy.

9. Struktura osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki według zawodów i specjalności w województwie zachodniopomorskim

Wśród 4,5 tys. osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowanych na koniec 2013 roku, ponad 1,8 tys. osób tj. prawie 40,4% bezrobotnych nie posiadało jakiegokolwiek zawodu (39,1% na koniec 2012 roku). Z danych w tabeli 2 wynika, że najwięcej osób będących w rejestrach urzędów pracy na koniec roku, uzyskało zawód mieszczący się w grupie wielkiej *Specjaliści* – 784 osoby (875 osób na koniec 2012 roku), czyli te, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy zakończyły edukację na uczelni wyższej. Kolejne liczne grupy zawodów to *Pracownicy usług i sprzedawcy* – 732 osoby, *Technicy i inny średni personel* – 476 osób oraz *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 389 osób.

Tabela 2. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 i 2013 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec 2012 roku		Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec 2013 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Siły zbrojne	1	0	0	0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10	3	9	7
Specjaliści	875	594	784	550
Technicy i inny średni personel	547	302	476	297
Pracownicy biurowi	138	112	139	106
Pracownicy usług i sprzedawcy	764	619	732	569
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	23	16	23	19
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	447	63	389	45
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	30	10	36	21
Pracownicy przy pracach prostych	109	68	104	65
Bez zawodu	1 918	1 044	1 826	1 009
Bezrobotni	4 862	2 831	4 518	2 688

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01, załącznik 3.

Najwięcej osób znajdujących się w rejestrach urzędów pracy na koniec 2013 roku, w ciągu ostatnich 12 miesięcy uzyskało następujące zawody:

- Sprzedawca – 289 osób, w tym 88,9% stanowiły kobiety (257 osób);
- Kucharz małej gastronomii – 144 osoby, w tym 55,6% kobiet (80 osób);
- Fryzjer – 106 osób, w tym 91,5% kobiet (97 osób);
- Mechanik pojazdów samochodowych – 96 osób;
- Ekonomista – 68 osób, w tym 75% kobiet (51 osób);
- Technik ekonomista – 64 osoby, w tym 92,2% kobiet (59 osób);
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego – 60 osób, w tym 81,7% kobiet (49 osób).

Podsumowanie

Według danych Eurostat stopa bezrobocia w grupie osób do 25 roku życia w Polsce na koniec 2013 roku kształtowała się na poziomie 27,0% wobec 27,6% w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W rejestrach urzędów pracy w Polsce na koniec 2013 roku znajdowało się 401,0 tys. osób do 25 roku życia (424,2 tys. na koniec 2012 roku), stanowiących 18,6% wszystkich bezrobotnych, o 1,3 pkt proc. mniej niż rok wcześniej. Spośród województw największym odsetkiem młodych bezrobotnych charakteryzowało się województwo małopolskie – 23,3%, natomiast najniższy notowano na Dolnym Śląsku – 15,0%.

W województwie zachodniopomorskim na koniec grudnia 2013 roku ponad 17,4 tys. młodych osób poszukiwało pracy, co stanowiło 15,7% wszystkich bezrobotnych. Wśród powiatów największym udziałem osób młodych w rejestrach charakteryzował się powiat choszczeński – 20,9%. Najmniejszy odsetek analizowanej grupy notowano w miastach na prawach powiatu tj. Szczecin – 9,7%, Koszalin – 10,8%, Świnoujście – 10,8%

Główną przyczynę wyłączeń z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia w 2013 roku w województwie zachodniopomorskim stanowiło podjęcie pracy – 14,5 tys. osób tj. 39,2%, a następnie wyrejestrowania z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy – 11,8 tys. osób (31,9%). W 2013 roku na staż skierowano 4,8 tys. młodych bezrobotnych, co stanowiło 13,0% wszystkich wyłączeń z ewidencji, program szkolenia rozpoczęło blisko 1,5 tys. osób z analizowanej grupy.

Poddając analizie strukturę bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim można zauważyć, że wśród bezrobotnych w tej kategorii najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne lub niższe – 32,2%, ponad połowa nie posiadała jakiegokolwiek stażu pracy – 51,8%, a najwięcej osób pozostawało w rejestrach urzędów pracy od 1 do 3 miesięcy – 27,7%. Wykształcenie wyższe dokumentowało 5,8% młodych bezrobotnych. W ewidencji urzędów pracy od ponad roku znajdowało się 19,4% zarejestrowanych do 25 roku życia.

Na koniec 2013 roku w rejestrach urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim znajdowało się ponad 4,5 tys. osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy zakończyły naukę. W zbiorowości tej znajdowało się 1,8 tys. osób bez zawodu. Z pozostałej grupy bezrobotnych, którzy w ciągu ostatniego roku uzyskali zawód największe grupy zarejestrowanych tworzyli *Specjaliści* (784 osoby), *Pracownicy usług i sprzedawcy* (732 osoby), *Technicy i inny średni personel* (476 osób) oraz *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (389 osób). Analiza liczby absolwentów według zawodów i specjalności wykazała, że na koniec 2013 roku najwięcej zarejestrowanych uzyskało w ciągu ostatnich 12 miesięcy zawód sprzedawca, a następnie kucharz małej gastronomii, fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych, ekonomista, technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego.

Osoby do 25 roku życia mają utrudniony start na rynku pracy, co związane jest często z brakiem potrzebnego doświadczenia oraz kwalifikacji, istotnych dla potencjalnego pracodawcy. Brak pierwszego wyniku z młodego wieku bezrobotnego ale także z braku jakiegokolwiek aktywności zawodowej np. w czasie studiów. Natomiast kwalifikacji nie posiadają osoby, które zakończyły edukację na poziomie liceum ogólnokształcącego lub ich edukacja skończyła się na etapie szkolnym. Osoby te według danych z końca 2013 roku stanowiły ponad połowę wszystkich bezrobotnych do 25

roku życia. Z drugiej strony osoby które nie tak dawno otrzymały dokument potwierdzający nabyte kwalifikacje, z punktu widzenia pracodawcy nie posiadają niezbędnej praktyki w zawodzie. Szansą na zdobycie jakiegokolwiek doświadczenia są programy stażu kierowane do osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, jednakże staż w danej placówce nie zawsze gwarantuje późniejsze zatrudnienie, a decyzja należy do pracodawcy. Ze statystyk wynika, że w 2013 roku w stosunku do roku ubiegłego sytuacja w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych wyraźnie się poprawiła. W rejestrach urzędów pracy nadal dominującą grupę stanowią osoby w zawodzie sprzedawca czy kucharz małej gastronomii. W ostatnich latach notuje się także przyrost liczby osób z dyplomem uczelni wyższej tj. m.in. ekonomistów, pedagogów, politologów.